

JULIE LAWSON TIMMEROVÁ

Pět
DNÍ

Pět
DNÍ

JULIE LAWSON TIMMEROVÁ

Pět
DNÍ

Original title: Julie Lawson Timmer: FIVE DAYS LEFT

Copyright © 2014 by Julie Lawson Timmer

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with Amy Einhorn Books

Published by G. P. Putnam's Sons

a member of Penguin Group (USA) Inc. New York

Czech edition © Fortuna Libri, Praha 2014

Translation © Alena Amchová, 2014

Cover design © Francesca Spinelli, 2014

Cover picture © ISIFA/Gettyimages Creative RM/

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri.

www.fortunalibri.cz

Odpovědná redaktorka Alena Peisertová

První vydání

Tato kniha je fikce. Jména, postavy, místa a události jsou buď výsledkem autorovy fantazie, anebo jsou použity fiktivně, a proto jakákoli podobnost se skutečnými živými či mrtvými osobami, obchodními společnostmi, událostmi či místy je čistě náhodná.

Všechna práva vyhrazena

Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, ukládána do informačních systémů nebo rozšiřována jakýmkoli způsobem, ať už elektronicky, mechanicky, fotografickou cestou nebo jinými prostředky bez souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7321-871-3

Pro Ellen

Část I

Úterý 5. dubna

ZBÝVÁ PĚT DNÍ

1.

Mara

MARA SI ZVOLILA METODU UŽ DÁVNO: PRÁŠKY, VODKA A OXID UHL-
natý. Říkala tomu „garážový koktejl“. To jméno vypadalo téměř ele-
gantně a někdy, když to vyslovila nahlas, dokázala sama sebe pře-
svědčit, že to nezní hrůzostrašně.

Pro Toma to však stejně hrozné bude, a kvůli tomu měla na sebe
zlost. Raději by to udělala tak, aby mu nezanechala tělo. Strašně ráda
by ho sice ušetřila a přála si, aby to nebyl on, kdo ji objeví, jenomže
věděla, že by pro něj bylo horší, kdyby mu nedovolila ji najít. Tohle
aspoň byla ta nejčistší možnost. Tom může někoho zavolat, aby přijel
a její auto odvezl. Zaplní její stranu garáže něčím jiným, aby ji tam už
neviděl. Dá tam třeba kola. Nebo zahradnické potřeby.

Své druhé auto. Možná by měla zařídit, aby mu ho potom do-
vezli. Nebylo by to ale divné? Dar od mrtvé manželky. Měla mu ně-
jaké dát už před lety. K výročí, nebo na oslavu, když si domů přinesli
Lakshmi jako miminko. Nebo prostě jen tak. Měla udělat tolik věcí.

Zamračila se. Jak je možné, že strávila téměř čtyři roky tím, že
odškrtávala všechny ty položky z dlouhého seznamu, co má ještě za-
řídit, než umře, a přesto tu teď pět dní od té chvíle přemýšlí o věcech,
které měla udělat?

Jo, jenomže v tom je právě ten trik. Říkáš si, že počkáš, až vyřídíš
i tu nejposlednější věc na seznamu, a pořád to odkládáš. Protože po-

řád bude nějaká nejposlednější věc. Což by mohlo být v pořádku pro někoho, kdo má ten luxus, že může něco odložit o pár týdnů, o pár měsíců, nebo dokonce o pár let, až mu pak konečně dojdou výmluvy a je připravený se do toho pustit.

Jenomže Mara tenhle luxus nemá. V průběhu necelých čtyř let už nadělala Huntingtonova choroba, číslo jedna mezi ničiteli mozkových buněk, větší paseku, než na jakou mohli být s Tomem vůbec kdy připravení. Mohla to dokázat písemnou výpovědí z právnické firmy. Důkazem bylo i kdysi půvabné, sportovní tělo, které teď pomalu reagovalo a jen neochotně spolupracovalo.

Kdyby si dovolila prožít ještě jeden moment se svým manželem a dcerou, kdyby jela ještě jednou na místo, které musí vidět, mohla by se příštího rána probudit a zjistit, že už je příliš pozdě a její život řídí Huntingtonova choroba. A dostala by se do pasti – do děsivého meziprostoru, kde by nebyla schopna ukončit vlastní život, ale taky by doopravdy nežila.

Čas je proti ní. Další čekání už nemůže riskovat. Může to zvládnout do neděle, jak plánovala. Déle to však už odkládat nemůže.

Dlouze si lokla vody ze sklenice na nočním stolku a postavila se. Zhluboka se nadechla, natáhla obě ruce ke stropu a soustředila se na dveře do koupelny na protější zdi. Měla pokušení zdvihnout oči za rukama, tak, jak se ten pohyb měl provádět, ale už několikrát dříve ji takhle přemohla pýcha a podlaha z tvrdého dřeva nad ní vždy zvítězila. Napočítala do pěti, vydechla, trochu se předklonila a na dalších pět dob přitiskla dlaně k zemi. Pozdrav Slunci byl tak modifikovaný, že téměř nebyl k poznání, ale aspoň jí pročistil mlhu z mozku.

Sprcha přestala šumět, z koupelny vyšel Tom a sušil si tmavé vlasy ručníkem. „Dobré ráno,“ řekla a dívala se na jeho nahý trup. „Vidím, že sis oblékl to, co mám nejradši.“

Zasmál se a políbil ji. „Když jsem vstával, byla jsi úplně tuhá. Měl jsem v plánu zavolat vašim a poprosit je, aby přišli a dovedli Laks

na autobus.“ Pokynul hlavou směrem k posteli. „Ještě pořád jim můžu zavolat, jestli si chceš ještě pár hodin pospat.“

Laks. Maře se sevřelo hrdlo. Natáhla se ke komodě a opřela se o ni rukou, aby neztratila rovnováhu. Odvrátila se od manžela a předstírala, že rovná nějaké drobné mince a náušnice na komodě. Těžce polkla a pokusila se uvolnit krk, aby dokázala promluvit.

„Díky, ne,“ řekla. „Už jsem vzhůru. Dovedu ji na autobus. Musím se taky trochu rozhýbat. Potřebuju zařídit nějaké věci.“

„Nemusíš nic zařizovat. Můžeš mi napsat seznam a já ti cestou domů obstarám, co potřebuješ.“

Došel do šatny a natáhl si kalhoty od obleku a sáhl po košili. Tajně si přála, aby si vybral modrou, jenomže on natáhl ruku po zelené. Pokusí si zapamatovat, že má dát několik modrých košil dopředu, aby po nich sáhl ke konci týdne a ještě jednou zahlédla kobaltovou modř jeho očí.

„Jsem přece schopná si pár věcí obstarat, miláčku,“ poznamenala.

„Samozřejmě že ano. Jen to nepřeháněj.“ Snažil se mluvit přísným hlasem, ale z jeho výrazu bylo jasné, že ví, že Mara si nedá od nikoho poroučet.

Zapnul si pásek na třetí díрку a Mara potřásla hlavou. Za dvacet let nepřibral ani kilo. Možná byl spíš v lepší kondici a teď ve čtyřiceti naběhal víc kilometrů než ve dvaceti. V posledních deseti letech běhal každý rok maratón. Říkala si, že je to nejspíš i její zásluha, protože Tom běhal dílem i proto, aby zvládal stres.

Namířila si to ke dveřím a cestou se lehce dotkla jeho ramene. „Kafe?“

„Nemůžu. Za dvacet minut mám pacienta.“

O chvílku později už stála u kuchyňské linky a ucítila, jak kolem ní zezadu ovinul paže. Vsunula kapsli do kávovaru. Sypaná káva nyní většinou končila spíš na zemi než ve filtru.

Políbil ji na šiji. „Moc toho dneska nedělej. Vlastně nedělej nic. Zůstaň doma a povaluj se.“ Otočil ji obličejem k sobě a poraženecky se usmál. „Tak to aspoň nepřeháněj.“

Mara se dívala, jak mizí do garáže. Vší silou se snažila zklidnit dech a zamrkala, aby ji nepálily oči. Obrátila se ke kávovaru a donutila se soustředit na *kap, kap, kap*, jak se pomalu plnila konvice, na vůni lískových oříšků a na páru vycházející z přístroje. Postavila na linku hrníček, naplnila ho do poloviny a toužebně se na něj zadívala. Sice ji lákalo si maličko loknout, ale naučila se, že je lepší počkat a nechat kávu vychladnout. Nemohla důvěřovat svým rukám, že se nezachvějí, a pořád bylo lepší vyčistit skvrnu než se popálit. Už klidnější se vydala chodbou k pokoji své dcery a nakoukla do dveří. Z polštářů se ospale nadzdvihla hlavička a uvítal ji široký úsměv s dírou uprostřed na místě, kde ještě před nedávnem byly čtyři zuby. Z postýlky se ozvalo: „Mami!“

Mara se posadila na postel, rozpráhla ruce a holčička jí vlezla na klín a pevně se jí chytila kolem krku.

„Jé, ty ale krásně voníš.“ Mara zabořila obličej do dětských vlásků, čistých po včerejší koupeli. „Jsi připravená na další den ve školce?“

„Dneska chci zůstat s tebou, mami..“ Malé paže jí sevřely ještě pevněji. „Nepustím se tě. Nikdy.“

„Ani když tě... takhle... hrozně... zlechtám?“

Holčička se zhroutila v záchvatu hihňání, uvolnila sevření paží a Mara se jí tedy mohla vykroutit. Vstala, udělala pár kroků ke dveřím a s výrazem „maminka to ale opravdu myslí vážně“ ukázala na školní oblečení připravené na pojízdné židli v rohu pokoje.

„Tak jo, ospalče. Oblíkní se, učeš si vlasy a pak za mnou přijď do kuchyně. Autobus jede za třicet minut. Tatínek tě nechal spát trochu dýl.“

„Ou... kej.“ Holčička vstala, svlékla si pyžamo a namířila si to k židli.

Mara se opřela o dvevní rám a snažila se předstírat, že na dcerku dohlíží, aby mohla ukrást dalších pár vzácných vteřin, kdy může pozorovat holčičku, jejíž hubené, olivově zbarvené tělíčko jí stále ještě bralo dech.

Při oblékání Laks spustila jednu ze svých improvizovaných písní, které krok za krokem popisovaly, co právě dělá, a zpívaly se na její vlastní melodii. Tom s Marou tomu říkali „hudba skřítků“.

*A pak si oblíknu džíny,
s kytičkama na kapsách,
a růžový tričko,
co je tak hezký.*

Odstoupila od židle a s pažemi zdviženými nad hlavu udělala piruetu. Ruce se přitom snažila držet tak, jak to viděla u velkých děvčat v baletní škole. Nakonec udělala dramatickou pózu a vítězoslavně se na matku usmála. Mara se přinutila vykouzlit na chvějících se rtech úsměv, a protože nedůvěřovala svému hlasu, zdvihla ruku s nataženými prsty, aby ukázala, za kolik minut se má holčička objevit v kuchyni.

2.

Mara

KDYŽ SE MARA PŘED TÉMĚŘ ČTYŘMI LETY DOZVĚĎELA SVOU diagnózu, zírala celou noc do temnoty, zatímco naprosto zničený Tom vedle ní sice spal, ale neustále sebou mlel. Dávno předtím, než první šedivé náznaky úsvitu zahnalý inkoustově černou noc, Mara sama sobě slíbila, že si vybere datum a neustoupí od něj. Žádné změny názoru, žádné výmluvy.

Než to datum nastane, bude žít na plné pecky a bude mít své zbývajících dny tak pod kontrolou, jak jen to bude možné. Ukáže Huntingtonovi, zač je toho loket, než nakonec vztyčí prostředníček, dá si svůj koktejl a odejde ze světa tak, jak v něm žila – podle svých pravidel. Rozhodně nedopřeje té kreténské nemoci uspokojení, že jí tohle vzala.

Volba data byla jednoduchá. Desátý duben, její narozeniny. Věděla, že Tom a její rodiče jí v ten den budou stejně oplakávat, a nepřipadalo jí tedy fér jim dávat druhý den, který by byl stejně smutný. Jenomže kterého desátého dubna, které narozeniny? Ne ty první po diagnóze, rozhodla se – určitě bude mít aspoň ještě jeden dobrý, naplněný rok, než se choroba posune do dalšího stadia. Druhé narozeniny jí připadaly ještě stále dobré. Ale o pátých už by mohlo být příliš pozdě.

Když pak toho dne první paprsky texaského slunce prosvítly mezi žaluziemi a strop jejich ložnice se změnil ze světla šedivého na bílý, Mara byla už rozhodnuta, že nejjistější plán bude zvolit nějaký symp-

tom, který je začátkem konce, varováním, že se nemoc posunula z počátečních stadií do pokročilejších. Jakmile se daný symptom objeví, počká do příštího desátého dubna a pak stáhne oponu.

Když čekala v kuchyni na Laks, přepadla ji náhlá vlna nevolnosti. Pevně se chytila okraje linky a doufala, že ji to přejde, než se dcerka objeví. Vší silou zavřela oči, ale stejně nemohla utéct před včerejškem, a udělalo se jí ještě hůř, když se jí pod víčky začalo odvíjet včerejší ráno.

Stála tehdy v obchodě před policí s cereáliemi. O pár metrů dál byl malý kluk a buclatou rukou se držel matky, která se shýbala pro něco v dolním regále. Chlapeček se na ni plaše zazubil a ona se na něj taky usmála.

Zdvihl ruku a Mara na něj taky zamávala, když vtom bez nejmenšího varování pocítila nepotlačitelnou potřebu jít na záchod. Snažila se rychle vzpomenout, kde mají v obchodě toalety, a divila se, že má náhle tak naspěch. Než na to přišla, bylo už bohužel pozdě. Pomalu sklonila hlavu, aby si prohlédla světlešedé kalhoty na jógu, na nichž se v rozkroku objevila velká mokrá skvrna. Po vnitřní straně pravé nohy se jí táhla tenká tmavá čára. „Panebože,“ zašeptala. „To snad ne!“

Pokusila se zakrýt skvrnu dlaní, jenomže chlapeček už viděl, co se stalo, a překvapením otevřel pusku, jako by říkal „Ó“. Mara se na něj znovu usmála, aby ho uklidnila a naznačila, že se vlastně nic nestalo – že to hlavně není nic, o čem by musel povídat své mamince. Nebyla však schopna promluvit, a tak si alespoň položila prst na rty. Jenomže v tu chvíli se chlapcova matka narovнала a kluk ji zatahal za ruku a ukázal na Maru: „Mámo! Táhleta paní si nestihla včas zajít na nočník!“

Maře přímo hořel obličej. Sáhla po mikině, kterou vždycky měla v nákupním vozíku, protože v obchodě byla velmi silná klimatizace, ta tam však nebyla. Zapomněla ji v autě. Zoufale hledala něco, čím by se mohla zakrýt.

Chlapecova matka nasadila nevzrušený výraz člověka, který se snaží nereagovat, roztrhla balík papírových utěrek ze svého nákupního vozíku a se synem v patách se blížila k Maře. „Nekoukej tak,“ zašeptala synkovi.

Avšak chlapecovy oči se nemohly odtrhnout od Mařiných mokrých kalhot. Když přišli blíž, stiskl si palečkem a ukazováčkem nos. „Blééé!“

Maminka na něj varovně sykla. „Briane!“ Došla k Maře a natáhla ruku s hromadou papírových utěrek. „Když si to třeba osušíte?“ Navzdory neutrálnímu výrazu měla obličej celý rudý a nos se jí téměř neznatelně zachvěl. „Mohla bych vám z auta donést deku, ale,“ zaváhala a pokývla hlavou směrem k synkovi, „než s ním dojdu až tam a zase zpátky...“

„Děkuju vám,“ zašeptala Mara a natáhla ruku pro papírové utěrky. „Tohle se mi ještě nikdy nestalo.“ Sušila si kalhoty a Brian tahal matku za ruku. Za chvíli zvedla zvlhlé, zahanbené oči a setkala se se ženíným laskavým, soucitným pohledem. „Nemusíte tu čekat. Nechci, aby z toho byl váš syn rozrušený.“

„To je v pořádku,“ řekla žena a utrhla další papírové utěrky. Mara se rozhlížela, kam s použitými papíry, a nakonec si je nacpala do kabelky. Kluk zděšeně zalapal po dechu a ještě urputněji táhl maminku pryč. Ta si kroutícího se kluka přitáhla k boku, položila mu dlaň na hlavu, aby neutekl, sklonila se, až měla rty těsně vedle jeho ucha, a zašeptala mu: „Tahle hodná paní potřebuje pomoc, takže my jí pomůžeme.“

„Ale...“

„Psst! Už ani slovo.“

Mara si přestala otírat kalhoty, zdvihla hlavu a pootevřela ústa. Chtěla jim říct, že vypila příliš mnoho kávy. A to ještě měla spoustu vody na zapití všech těch prášků. A proteinový koktejl, který ji Tom nutil pít každé ráno, aby si udržela váhu. Navíc ji rozptýlil dlouhý seznam věcí, které má zařadit. Během několika minulých hodin si jaksi nestihla zajít na záchod.

Stiskla rty. Nebude přece někoho obtěžovat svým příběhem. Sklopila zase hlavu a zoufale otírala kalhoty, ale k ničemu to nebylo. Látky byla příliš světlá a skvrna příliš tmavá. A teď na ní navíc všude byly kousičky bílého papíru z utěrek. „Myslím, že to takhle nepůjde,“ řekla ženě. Projela jí ostrá vlna ponížení, když se slyšela, jak v zoufalství promluvila vysokým, ukňučeným tónem. Dívala se na mokré papírové utěrky ve své dlani. Bude potřebovat pořádnou sprchu se spoustou mýdla, aby se toho zápachu zbavila.

Opět se podívala na kluka, z jehož ohrnutých rtů bylo zřejmé, jak je znechucený. Děkovala Bohu, že je tu sama a svědkem jejího ponížení jsou jenom cizí lidé. Co kdyby tu s ní byla Laks? Nebo Tom? Při té myšlence prudce zbledla a musela se přidržet vozíku, aby neupadla. „Hrozně mě to mrzí,“ pronesla a pohlédla z matky na syna.

„Co to s ní je?“ zašeptal Brian a jeho matka s Marou na sebe krátce pohlédly a beze slova se shodly na tom, že si chlapcovy otázky nebudou všímat.

„Je zlatičko,“ pronesla Mara, protože nechtěla, aby se žena cítila kvůli chlapcově reakci nepříjemně. Kdo by mu to mohl taky mít za zlé? „Dělám to hrozně nerada, ale nechám tu ten vozík a poběžím k autu.“

„Já ty věci vrátím zpátky do regálů,“ nabídla se paní. Ukázala na Mařiny kalhoty a poznamenala: „Vlastně už je to o trochu lepší.“

Její úsměv byl však poněkud umělý a Mara měla pocit, jako kdyby byla dítě, které si samo ostříhalo vlasy, a někdo mu blahosklonně řekl, že je to „hezke“.

„Děkuju vám za laskavost,“ pronesla Mara tiše. „Mrzí mě to.“

„To je úplně v pořádku. Opatrujte se.“

Mara odcházela uličkou mezi regály a slyšela, jak žena přehnaně veselým hlasem předčítá nahlas seznam věcí, které má nakoupit, aby nebyl slyšet dětský hlásek vedle ní, který se nepochybně ptá své matky, co to bylo za bláznivou ženskou s kabelkou plnou počuraných papírových utěrek.

Cestou kolem pokladen se přiměla držet hlavu vzhůru. Když došla na parkoviště, chvěly se jí rty a cítila, jak se jí svírá hrdlo, což byla jasná předzvěst blížících se slz. Zhroutila se do auta a zavřela dveře skoro dřív, než stačila dovnitř vsunout nohy. Sesula se na sedadle a zakryla si obličej rukama.

„Panebože, panebože. Ach jo, panebože.“

Lomcovaly jí vzlyky a stěží lapala po dechu. Když už byla tak vyčerpaná, že nedokázala zpříma sedět, padla dopředu hlavou na volant. Zůstala v téhle pozici, ohnutá a vzlykající, ještě asi hodinu a v duchu si stále dokola mučivě zpomaleně přehrávala tu ponižující nepříjemnou příhodu z obchodu, a pokaždé si přála, aby to bývalo skončilo jinak.

Nakonec už bylo její tělo tak zničené, že nebylo schopné prolévat slzy ani vydávat nějaké zvuky, a Mara si matně uvědomovala, že poblíž zastavují auta. Zaslechla zvuk rádia, bouchajících dveří, dětí, volajících na rodiče. Ještě chvilku si dopřála odpočinek s opřenou hlavou, pak se narovnala, otřela si tváře a nos do rukávu a podívala se na sebe ve zpětném zrcátku.

„Tak a je to jasné,“ oznámila vážně napuchlým, zarudlým očím, které na ni upřeně zíraly. „V neděli mám narozeniny. Tak teda do neděle.“

Pět dní od dnešního rána. Tak málo času. Ale začala se připravovat už skoro před čtyřmi lety, za rozbřesku, kdy ležela vedle svého muže, stanovila si termín a slíbila si, že si nedovolí žádné výmluvy, které by jí umožnily to nedodržet.

Od té doby si vychutnávala každou chvíli, jako kdyby byla poslední. Byly to velké události: narozeniny dcerky, Děkuvzdání, Vánoce, výročí svatby. A pak tu byly drobné momenty: jak vaří s mámou, pozoruje tátu, jak čte Laks pohádky před spaním, jak sedí na lavičce před domem, pouští bubliny a Tom a Laks se předhánějí, kdo je dřív chytí. Říkala si, že po těch obyčejných událostech se jí asi bude stýskat nejvíc.

„Mami?“ Laks vešla do kuchyně s batůžkem přes jedno rameno, přesně tak, jak ho nosí velké děti v autobuse, a natáhla se po sáčku s obědem pro baletky, který ležel na lince. „Nezapomnělas mi tam zase přibalit sušenku, že ne?“ Podezřavě se na maminku dívala, otevřela balíček a nakoukla dovnitř. Spokojeně zase sáček zavřela a natáhla ruku. „Tak jsi připravená?“

Nad pravým uchem jí trčel chomáč vlasů. Byl to důsledek nehody s lepidlem, která se přihodila před týdnem. Laksina nejlepší kamarádka Susan jí omylem trochu opatlala vlasy a ve snaze svou chybu napravit jí ulepené prameny ostříhala dětskými nůžkami. Od té doby se Mara párkrát pokusila holčičku přimět, aby si dala vlasy do culíku a tak zakryla vystříhané místo, avšak každý pokus skončil hádkou a slzami a Mara to vždycky vzdala. Při pohledu na dcerku, ježatou, bezzubou a krásnou, měla Mara pocit, že se jí v krku udělal knedlík veliký jako pěst.

Jak může být vůbec někdy připravená?

Jenomže právě proto si ten slib dala. Aby to provedla, ať bude připravená, nebo ne.

„Nedám si je do culíku, mami,“ prohlásila Laks a maličko, avšak rozhodně vystrčila bradu. Byla to přesná kopie matky, i když spolu neměly žádné společné geny, jak často poznamenal Tom. „Tahá mě to za vlasy. Už jsem ti to přeci říkala.“ Položila si dlaň na čelo a stáhla kůži dozadu, aby ukázala, jak to myslí.

Mara si odkašlala a vstala. „Já vím,“ řekla. „Nepřemýšlela jsem o tvých vlasech, jen jsem ti dost rychle neodpověděla.“

„Aha,“ kývla uklidněná Laks. „Jsi teda připravená?“

Mara ji políbila na temeno hlavy, něžně přejela po štětínách nad uchem a pak ji vzala za ručičku. „Ano, kočinko, už jsem připravená.“

3.

Scott

SCOTT VJEL NA PŘÍJEZDOVOU CESTU A ZAPARKOVAL HNED U CHODNÍKU, aby nechal místo Curtisovi, který házel na koš připevněný nad dveřmi garáže. Hází spodem, pomyslel si, to je pro osmiletého kluka jediná možnost. Curtis uslyšel auto, obrátil se a zamával.

„Házíš ty koše pěkným obloukem, Chlapíku.“

„Brrr. Už mě fakt nebaví házet spodem. Ale do tohohle koše to jinak nejde.“ Držel míč před sebou a díval se na něj, jako by to byl zrádce, a pak kývl hlavou. Scott hodil klíče a kufřík na cestu a jedním půvabným pohybem chytil ledabylou přihrávkou, rychle střelil a dal koš. Bum. Míč odskočil, Curtis po něm chňapl a pokusil se o podobnou střelu. Nebyl tak šikovný a samozřejmě byl mnohem menší, takže míč prolétl víc jak půl metru pod obroučkou. Curtis zvedl obočí. „Vidíš?“

Scott chytil odskočený míč. „No jo, vždyť já vím. Měl jsem koupit takový ten nastavitelný koš, co stojí sám, když jsme tady toho tvého kamaráda dali do penze.“ Pokývl směrem k poničenému plastovému koši, který byl opřený o garáž. Hodil ještě jeden koš, zastavil se, rozpráhl ruce, chlapec se k němu rozběhl a objal ho kolem pasu. Scott hladil hlavu, která se mu tiskla k břichu. Jeho bílá ruka se odrážela od hnědé pokožky prosvítající mezi Curtisovými nepoddajnými černými vlasy. Sehnul se, přitiskl nos a ústa na kudrnaté temeno a vdechl vůni klučičího potu a michiganského jara.

„Bude se mi po tobě stýskat,“ řekl. Chlapec přikývl a stiskl ho ještě pevněji. Chvíli tam tak stáli a objímali se, ale pak se Curtis uvolnil, špinavou rukou si utřel zavlhlé oči a rozběhl se za míčem.

„Kde je Laurie?“ zavolal za ním Scott.

„V kuchyni. Dělá lasagne.“

Informace se setkala se souhlasným úsměvem. „Cos udělal, že sis to zasloužil?“

„Slečna Kellerová mi dala do notýsku nálepku, protože jsem měl vážně dobrej den.“ Zvedl ke Scottovi pohled, který říkal „Tak co ty na to?“ a natáhl ruku, aby si mohli plácnout dlaněmi o sebe.

„Hezky. Tak to už jsou tenhle týden dvě. Ještě tři a můžeš v pátek zůstat dlouho vzhůru.“

„Popcorn *a ještě* film. Do *deseti*.“ Pak se mu ale koutky úst znechuceně svěsily. „Jenomže Laurie se na něj chce taky dívat, protože je to náš poslední, takže to musí být film, kterej chce vidět i *holka*. Žádný výbuchy nebo tak něco.“

„No ale jít spát až v deset je docela paráda, co?“

Curtisova tvář se rozzářila. „*A taky* popcorn.“

„Tak ať to příští tři dny určitě dáš. Já se půjdu radši mrknout dovnitř. Ještě si po večeři zaházíme?“

„Možná. Ale musím dneska večer číst, říkála Laurie. *A taky* cvičit matiku.“

Scott se usmál, když uviděl předstíranou zlost. Chlapci se v prostředí Coffmanovy rodiny, kde se od něj hodně očekávalo a vládla tam jasná pravidla, skvěle dařilo a moc si to tam užíval, ale byl už dost starý na to, aby věděl, že to nemá přiznávat. A Scott mu nahrával. „Škola je důležitá, Chlapíku. Za chvíli přijď na večeři.“

Shýbl se pro klíče a namířil si to ke vstupním dveřím. Za sebou uslyšel hlasitě „Do prčic!“ a bylo mu jasné, že míč ani tentokrát nedoletěl do koše.

Zavřel za sebou dveře, položil klíče na stůl u vchodu a zhluboka se nadechl: česnek, rajčata, bazalka, sýr.

„Laurie?“ zavolal. „Voní to tu fantasticky.“

Položil si kufřík k nohám a sehnul se, aby si prohlédl hřebík na podlaze, který se uvolnil a teď hrozil, že zatrhne další ponožku, která na něj vkročí. Podpatkem ho zamáčkl nazpátek a zkontroloval, jestli netrčí ještě nějaké další. Už to bylo deset let, co tuhle podlahu brousil. Při té vzpomínce si položil automaticky ruku na kříž.

Dům snů, který si jeho žena přála, tak úplně neodpovídal jejich rodinnému rozpočtu. Zrestaurování sto let starého domu v koloniálním stylu, který podle inzerátu „potřebuje lásku“ vyžadovalo třístránkový seznam neodkladných prací, což víc než rok zabralo každý víkend plus všechny večery. Říkali si, že to je cena za vstup do takového domu, jaký si vždycky přála, a jaký jí byl Scott rozhodnutý dát: velký, rozlehlý dům s dřevěnými podlahami, vestavěnými policemi a dvěma krby. Plný charakteru a jednoho dne i dětí.

Přejel dlaní stěnu za vstupními dveřmi. Pouhé strhání všech tapet jim trvalo celé dva měsíce. Pak přišlo natírání. V celém domě použili teplý odstín krémové barvy, doplněný v každé místnosti odvázně barevnou stěnou. Vybírali pečlivě, vždycky porovnávali vzorky různých odstínů mnoha barev. Dělal si legraci, že by nejspíš měli poslat tomu chlápkovi z oddělení barev v železářství přání k Vánocům.

Došel ke kuchyňským dveřím a opřel se o rám. Jeho žena se shýbala k troubě a Scotta stále ještě překvapovala její silueta s velkým bříškem. Zatím se nepřevlékla ze šatů, které nosila do práce, ale vlnitou blondátou hřívu si svázala do ohonu.

„Voní to fantasticky,“ pronesl znovu.

„Jé, ahoj. Ani jsem tě neslyšela.“ Položila lasagne na sporák.

Došel k ní a políbil ji. „Prý měl dobrý den.“ Naklonil hlavu nad lasagne a opět hluboce vdechl. „Hmmm. To jsem fakt rád. Už jsem měl v poslední době na ty tvý lasagne taky děsnou chuť.“

Zašklebila se a položila si ruku na břicho. „Tak to jste jen dva. Já je nemůžu ani cítit.“ Scott se zatvářil znepokojeně, ale Laurie jen mávla rukou. „Nic to není. Měli jsme k obědu arabský salát fattoush

z toho nového lahůdkářství poblíž práce a byl trochu moc mastný. Ale moc se kvůli tomu dobrému dni neraduj. Když jsem ho vyzvedávala, mluvila jsem se slečnou Kellerovou. Je na něj tenhle týden mírná kvůli tomu, že přechází na jinou školu. Splnil jen polovinu toho, co měl, ale ona mu toho uznala víc. Má podle mého obavy, že jestli se jí do pátku nepodaří ho nějak pozitivně nastartovat, úplně se rozloží.“

„Třeba zná slečna Kellerová nějaký způsob, jak pomoci mně, abych se nerozložil,“ řekl Scott. Povzdechl si, odhrnul záclonu z okénka nad dřezem a tajně pozoroval chlapce na příjezdové cestě, dokud mu ruka na zádech nepřipomněla, komu má teď věnovat pozornost. Pustil záclonku a otočil se ke své ženě.

„Jsem překvapený, že jsi taky tak mírná,“ prohlásil. „Lasagne, když tak docela nesplnil to, co měl?“ Celý rok to byla Laurie, kdo nikdy nepolevil v disciplíně. Položil ruku na její zakulacené břicho. „Nadcházející maminka přestala být tvrdák, co?“

Pokrčila rameny. „Chtěla jsem je stejně dělat, bez ohledu na to, co jsem slyšela od slečny Kellerové. Chtěla jsem, aby si je užil ještě jednou, než odejde. Zítřka udělám špagety a dovolím mu, aby mi pomohl upéct sušenky, budou jako moučník. Ve čtvrtek bude domácí pizza, říkála jsem si, že bych v pátek mohla upéct koláč a v sobotu bys mohl grilovat hamburgery. Samá jeho oblíbená jídla, co? I když jsem v pokušení mu nedávat do odjezdu nic jiného než zeleninu a ovoce, aby měl nějaké živiny, než půjde nazpátek.“

Scott sebou škubl.

„Promiň,“ řekla.

„Ne, to je v pořádku. Nemá smysl něco předstírat. Nestěhuje se odsud do Ritzu, to je realita. A je to v pořádku – to si aspoň v minulých několika týdnech říkám snad stokrát denně.“ Zavřel oči, jako by recitoval mantru. „Bude to v pořádku. I když bude jíst studené ravioli z plechovky a bude se sprchovat jen jednou týdně a vrátí se ke svým starým kouskům. To všechno je lepší, než aby byl oddělený od své matky. I když mu u ní projde, že nebude psát úkoly, bude ho posí-

lat do školy bez snídaně, stejně je pro něj nejlepší, když bude se svou mámou.“

„A to všechno je naprostá pravda,“ poznamenala Laurie, ale Scott vycítil v jejím hlase drobný náznak pocitu marnosti. „A skoro to zní, jako bys tomu tentokrát věřil.“ Nedodala „konečně“, ale věděl, že si to myslí.

„Skoro,“ řekl. Chystala se něco říci, ale Scottovi bylo jasné, co uslyší, a chtěl se tomu vyhnout, a tak jí rychle skočil do řeči. „Mimochodem, díky, že jsi ho vyzvedla. Promiň, že jsem změnil plány takhle za pět minut dvanáct. Můžu ti tu teda s něčím pomoci? Prostříť stůl?“

Zabralo to. Podala mu tři skleničky a košík housek, sebrala příbory a papírové ubrousky a vedla ho do jídelny. „Není zač, ale měla jsem za to, že když jsi požádal Peta, aby za tebe tenhle týden suploval trénink, bylo to proto, abys mohl strávit víc času doma, ne abys měl čas na schůzky s rodiči domluvené na poslední chvíli. Proč jsi té paní neřekl, aby počkala do příštího týdne?“

Mluvila lehkým tónem, který Scott dobře znal, a bylo mu jasné, že je to vlastně výčitka maskovaná jako zdvořilý dotaz. Podobné otázky mu už kladla mnohokrát: Proč v sobotu ráno tak brzy vstává a jede třicet minut do chudé čtvrti Detroitu, když by si mohl přispát? Polovina dětí, které chodí na sobotní doučovací program, který vede, tam stejně je kvůli pizze k obědu, copak to nechápe? Proč tráví letní večery na zdevastovaném hřišti před školou a hraje basket s dětmi, od nichž si většina učitelů s nadšením na dva měsíce odpočine, případně se od nich úplně osvobodí, když odejdou na střední?

Scott udělal omluvné gesto. „Vždyť víš, jak ty moje oficiální schůzky s rodiči ve škole dopadají. Asi hodinu si čtu sportovní časopis a jeden nebo dva lidi se možná obtěžují zastavit. Jestli má někdo skutečně v úmyslu se konečně zapojit do vzdělání svého dítěte, tak se s ním musím sejít. Kdybych to odložil na příští týden, nemám žádnou záruku, že by se objevila.“

„Nemůžeš sám zachránit každého studenta z Franklinovy školy.“

„Já vím. Ke všem se nedostanu. Tři roky, po které tam docházejí, je moc krátká doba.“ Vrhł na ni zářivý úsměv a doufal, že ji tím obměkčí.

Vydechla a vrátila se do kuchyně. „O tom jsem nemluvila a ty to dobře víš.“ Došel za ní, sáhl si do lednice pro pivo, otevřel je, pak natočil do sklenice vodu z kohoutku. Podal jí sklenici a pozdvihł láhev. Přitukla si s ním, usrkla vody a s dlaní na břicho se zašklebila.

„Určitě je to dobrý?“ zeptal se.

Povzdechla si. „Vždyť víš, jak to v poslední době chodí. Sním něco, co mi nesedne, a celý den mi pak není dobře.“

Znovu pozvedł pivo k přípitku: „Doufám, že ten poslední trimestr bude lepší.“ Do posledního trimestru zbývaly dva týdny. Měla termín 15. července.

„Doufejme.“ Postavila sklenici na linku a upřeně se na ni dívala. „Mám pocit, že nikdy není vhodná doba na to, co ti chci říct. Teď taky není ta pravá chvíle, ale opravdu si myslím, že když se vrátíme k našemu starému životu, všechno bude lepší.“ Povšimla si jeho výrazu a spěšně dodala: „Ne, možná ,lepší‘ není to pravé slovo. Ale prostě to bude snadnější, víš. Budeme moct přijít rovnou domů z práce a sednout si? Relaxovat? Místo toho aby člověk byl taxikář, podával odpolední svačiny, dohlížel na domácí úkoly, tohle všechno?“

Scott se znovu podíval z okna na chlapce na příjezdové cestě a neodpověděl. Neměl seznam věcí, které by dělal radši, než by něco podnikal s Curtisem.

„Seděl bys radši sám a četl, nebo házel na koš?“ zeptal se ho jednou Curtis. „Laurie říká, že se tě mám zeptat, co bys radši dělal, a nemám jen čekat, že půjdeš ven a budeš se mnou pokaždé hrát.“ Scott položil knížku na zem. „Vždycky budu radši s tebou. A ty bys radši strílel koše sám a bez protihráče, aby sis moh pozdějc říkat, že jsi byl ten nejlepší? Nebo bys radši, abych tam přišel a vymet s tebou hřiště?“

Byl bys radši. Začali to říkat každou chvíli. Byl to způsob, jak osmiletý druhák mohl vyjádřit „já tě mám taky rád“. Radši bys jedl sklo, nebo po něm přešel? Spolknul bys radši hrst živých pavouků, nebo hodinu stál v místnosti plné netopýrů?

Slyšel, jak si Laurie za ním odkašlala. Radši bys dál pozoroval Curtise a vytočil tím na zbytek večera svou ženu, nebo se jí věnoval? Odvrátil se od okna.

„Mně se po něm bude taky stýskat,“ řekla. Sáhla do zásuvky pro nůž a začala krájet lasagne. „Teď se ale chci soustředit na světlo stránku věci, a ty bys to měl taky udělat. Už jsem naplánovala příští týden. V pondělí přijdu domů z kanceláře, sednu si na gauč s hromadou knížek o miminkách, které jsem ještě neměla příležitost si přečíst, a do večere se ani nehnu.“ Namířila na něj špičku nože. „Spoléhám na svého manžela, že mě v pondělí vezme někam na večeri. A třeba pak i do kina. Kdy jsme si spolu naposled někam vyšli?“

Odmělčela se a čekala, až mu to dojde. Vyloudil na tváři radostný výraz a horlivě přikývl. Laurie byla spokojená a pokračovala. „V úterý konečně půjdu na tu těhotenskou masáž, jak mi na ni holky z kanceláře daly poukázku. Už se nemůžu dočkat.“ Položila si ruku na bedra a masírovala si záda. „Ve středu... no vlastně jsem se v těch plánech dostala jen k úterý. Zbytek týdne bude nejspíš probíhat v naprostém tichu, budu sedět s nohama nahoře a číst.“

„Hezký.“

„Jen pomysli na všechno, co budeš moct dělat ve volném čase, který teď získáš,“ vysvětlovala. „Číst si se mnou knížky o miminech, například. Už jsem v šestém měsíci a máme asi šest měsíců zpoždění s informacema, co se tam vevnitř děje.“ Ukázala na břicho a Scott jí na ně položil ruku. Přikryla ji svou dlaní, opřela se o sporák a usmála se. „Nevím, jak ty, ale já tomu ještě pořád občas nemůžu uvěřit. Po tak dlouhé době. Miminko. V tomhle domě. V červenci.“ Rozzářila se ještě víc. „No nemáš taky pocit, že se ti to zdá?“

„Kdykoli se mě na to někdo zeptá, šklebím se jako idiot,“ pokrývl. „Teda aspoň mi to Pete tvrdí.“ Pete Conner byl kolega angličtinář na Franklinově škole, druhý trenér basketbalu a Scottův nejbližší kamarád.

Luskla prsty. „Jo, málem bych zapomněla. Volali z Mimiobchodu. Víš, ta postýlka, jak jsme se na ni koukali? Ta s těma nohama jako tlapky, jak už byla prodaná? Nakonec jim přijde ještě jedna, má to být koncem týdne nebo v květnu. Je šedivá, ale pár nátěrů to spraví. Zarezervujou nám ji.“

„Skvělá zpráva s tou postýlkou. S tím natíráním už je to horší.“

„Ale jdi, bude to zábava. A tentokrát uděláme jen jednu místnost, jo?“

Podíval se na ni přimhouřenýma očima, aby věděla, že jí na to neskočil. Možná že to tentokrát bude jen jedna místnost, ale viděl její seznam věcí, které jsou zapotřebí udělat v dětském pokoji. Byl stejně dlouhý jako ten, který kdysi sepsala, než se vrhli na celé první poschodí. Zasmála se a bouchla ho do ramene. „Nech toho,“ řekla. „Natírání tě určitě bude bavit tak jako mě.“

„Jo, já vím. Zajdu pro kluka.“

Vstupní dveře se otevřely, ještě než k nim došel, Curtis vletěl dovnitř. V poslední vteřině otevřel Scott náruč a rozchechtaného chlapce chytil. Po chvilce neochotně objetí uvolnil, položil Curtisovi ruku na rameno a vedl ho směrem ke kuchyni. „Umej si ruce, LeBron. Bude večere.“

4.

Mara

KDYŽ AUTOBUS ODJEL, STOUPLA SI MARA KE KUCHYŇSKÉ LENCE a přešla chladnou žulu dlaní. Tohle byla její nejoblíbenější místnost v celém domě. Elegantní, hladké pulty z kovově šedého kamene protkaného limetkově zelenými žilkami jí vždycky připadaly ohromně svůdné, zvláště v kombinaci s vysokými, teple zbarvenými skřínkami z třešňového dřeva a světleji šedou břidlicovou podlahou s jemnými linkami stejné limetkově zelené.

V současnosti pro ni kuchyň představovala určité riziko, ale stejně ji měla ohromně ráda. Zdálo se, že dveře trouby jsou den ode dne těžší a musela vždycky použít nacvičenou kombinaci pohybů ruky nohy a boku, aby ji otevřela a zavřela. Pultům se musela vyhýbat. Měla spousty modřin v úrovni boků, které jí připomínaly, jak bolestivé je střetnutí s žulou. Ani s překrásnou břidlicovou podlahou nebylo radno si zahrávat. Když jí povolily prsty a upustila nějakou sklenici nebo talíř, dobře věděla, že je marné doufat, že pád přežijí, takže okamžitě šla do komory pro smetáček a lopatku.

Tom ji vždycky nutil, aby trávila víc času v obývacím pokoji, kde byly měkké pohovky a podlaha pokrytá kobercem, spíš než na tvrdých židlích a barových stoličkách v kuchyni. Mara však přímo milovala, jak posuvnými skleněnými dveřmi vedoucími na dvorek za domem proudí dovnitř slunce. Ve dveřích visela ozdoba z broušených

sklíček, která soustředila sluneční paprsky a do kuchyně vystřelovala miliony barevných laserových paprsků, které ji vždycky nabily energií, a to dokonce i po bezesných nocích, nebo znepokojujících návštěvách v ordinaci doktora Thiryho na klinice pro léčbu Huntingtonovy choroby v centru Dallasu.

Mara, Tom a Laks obědvali u kuchyňského pultu a večereli v jídelně, takže kuchyňský stůl používala Mara jako pracoviště. Bydlel tam její notebook spolu s několika poznámkovými bloky, hrnkem plným propisovaček a nejmíň deseti balíčky lepicích papírků na poznámky. Býval tam také stoh právnických spisů. Teď využila Mara uprázdněné místo na časopisy a romány, k nimž se uchylovala, když uprostřed noci nemohla stále usnout a už nebylo na co se dívat na Internetu.

Donedávna si sedala k tomuhle stolu hned po ranním cvičení na orbitreku a posilování s činkami, které měla v pokoji pro hosty, takže zvládla hodinu nebo dvě pracovat, než se vzbudí zbytek domu. Vracela se tam ještě večer, když byla Laks v posteli, až ji později večer Tom donutil, aby toho nechala a sedla si k němu na gauč v obýváku, kde si v zimě rádi rozdělali oheň v krbu.

Mara se posadila ke stolu a odloupla velký lepicí poznámkový papírek z bločku, vybrala si pero a uvažovala, co všechno ještě potřebuje v následujících pěti dnech zařídit. Každý detail nedělního rána musí pečlivě naplánovat. Zařídit, aby byla Laks v sobotu v noci pryč z domu. Musí se přece loučit.

Úkol číslo jedna – doladění všech detailů – byl z velké části hotov. V baru byla plná láhev vodky. Pár měsíců si dělala zásobu prášků na spaní a měla dojem, že už jich je dost, ale pro jistotu si je ještě později přepočítá. Pokud by snad měla pocit, že jich potřebuje víc, problém vyřeší bleskový telefonát do kanceláře doktora Thiryho. Stačí pouhá dvě slova, „nemůžu spát“, a dostane dalších třicet bílých pilulek.

Úkol číslo dvě – zařídit, aby byla Laks pryč z domu – byl jednoduchý a zvládne to za minutku. Vzala si telefon a zavolala rodičům.

„Dobré ráno, dcero.“ Pori byl nadšený, že se mu na telefonu objevuje informace o tom, kdo volá.

„Ahoj, tati. Je tam někde máma?“

„Je, ale já tu jsem taky.“

„Bezva. Chceš si se mnou promluvit o plánech na sobotní noc?“

„Zavolám ti mámu.“

Mara se zasmála. V telefonu to zašustilo. „Marabeti,“ pronesla Neerja. „Jak se cítíš? Spala jsi?“

„Přímo skvěle,“ lhala Mara. „Mami, mohla bych tě o něco poprosit? Mohla by u vás Laks v sobotu přespat?“

„Samozřejmě. Budeme s tátou moc rádi. Je všechno...?“

„Ano. Chceme s Tomem... Máme... Potřebujeme totiž...“

Maminka se zasmála. „Před svou matkou se přece nemusíš stydět. Lakshmi je tu vítaná a vy s Tomem si užijte to... něco.“

„No mami?“

„Já si jen dělám legraci, Beti. Budeme moc rádi. Co dneska děláš? Odpočíváš, doufám?“ Když Mara neodpověděla, Neerja dodala: „No, tak to aspoň nepřeháněj.“

„Díky za tu neděli. Laks bude nadšená.“

„Odpočiň si, Maro.“

„Ano, mami.“

Úkol číslo tři – loučení, ale tak, aby nevzbudilo podezření – zabere víc času. Na lepicí papírek nakreslila tři sloupečky.

Lidi, s nimiž bude mluvit osobně: Tom, Laks, rodiče. „Ty Pani“ – což bylo Laksino jméno pro Steph a Ginu, Mariny dvě nejlepší kamarádky, které se tak často objevovaly spolu, že všichni chápali, proč je Laks zahrnuje pod jedno označení. Když vlastně Laks tuhle přezdívku vymyslela, nazývala je „Typany“. Teď už to uměla vyslovovat bez problémů a neměla ráda, když se jí připomínaly doby, kdy ještě neuměla pořádně mluvit.

Perfektní načasování: Ty Pani zvou Maru v sobotu na oběd na oslavu jejích narozenin. Další výhoda, když si zvolila jako termín

desátého dubna. Rozhodla se, že poprosí Toma, aby ji v sobotu večer vzal na večeři do jejich oblíbené restaurace a udělala si o tom poznámku u jeho jména, aby nezapomněla.

Lidi, kterým zavolá: Nejblíže přátelé z montrealské školy McGill, nejlepší kamarádi z oboru hned po Steph. Tomova matka a sestra v New Yorku, které stejně očekávají, že jim jednou za půl roku zavolá a řekne jim, co je nového, takže je to nijak nezarazí. Odjakživa jim stačilo, když s nimi promluvila dvakrát za rok a poslala jim pohled k Vánocům, takže věděly, jak se má jejich syn/bratr a o kolik od minula vyrostla jejich vnučka/neteř, kterou viděly jen na fotkách. Byl to takový rozdíl oproti Porimu a Neerje, kteří se stále motali kolem a vždycky jim byli nablízku, takže věděli ještě dřív než Mara, že Laks vypadl zub, nebo že vyrostla z bot. „To je prostě riziko, které na sebe člověk bere,“ říkal Tom rezignovaně, ale bez sebemenší hořkosti, „když konfrontuje členy rodiny kvůli alkoholismu, a oni se radši rozhodnou, že zastřelí posla špatných zpráv, než aby si tu zprávu vyslechli.“

Lidi, kterým pošle e-mail: hrstka spolupracovníků z firmy, kde se Steph pracují od té doby, co promovaly na právnické fakultě texaské Southern Methodist University, a pak několik maminek dětí z Laksiny školy, s nimiž se přátelí. A pak samozřejmě milí kamarádi z internetového fóra zvaného „Ne jako otcova rodina“, což byla „online komunita adoptivních, nevlastních, pěstounských, gay a dalších netradičních rodin“. Našla tohle fórum týden poté, co s Tomem přijeli domů z Indie s miminkem Lakshmi. Pocházela ze stejného sirotčince v Hajdarábadu, odkud Neerja s Porim před třiceti sedmi lety zachránili Maru.

V uplynulých pěti letech Mara skoro denně aspoň pár minut chatovala se členy fóra nejen o netradičním rodičovství, ale i spoustě dalších věcí. Práce, vaření, cvičení, finance, manželství, sex – žádné téma nebylo tabu. Spousta lidí se ve fóru objevila a zase zmizela, když jim někdo zodpověděl jejich specifickou otázku, ale pravidelní

návštěvníci zůstávali, a Mara byla mezi nimi. Důvod, proč se do fóra zapojili, už dávno nahradil důvod, proč zůstávali: přátelství.

S několika členy se dokonce odvážila jít mimo skupinové diskuse do soukromého světa soukromých zpráv. Nebylo neobvyklé, že diskuse začala v širším fóru a pak jeden chatující požádal druhého, jestli by nemohli přejít na soukromé zprávy a pokračovat v tématu jen sami dva. Účty soukromých zpráv byly nastaveny prostřednictvím fóra – stačilo dvakrát kliknout na uživatelské jméno a už mu člověk mohl poslat soukromou zprávu – takže soukromé zprávy neodhalovaly totožnost členů o nic víc, než hlavní stránka.

NeTakZlá, zakladatelka fóra, žádala, aby členové zůstali anonymní kvůli ochraně rodičů-pěstounů, protože většina z nich byla vázána smlouvou o neodhalování důvěrných informací týkajících se dětí, o něž se starají. Všichni členové se však shodli na tom, že právě anonymita je jednou z hlavních výhod fóra a že skutečnost, že si nesdělili svá jména, jim spíš umožní sdílet podrobnosti, které by nikdy neodhalili lidem, které doopravdy znají. Mara v minulých letech mnohokrát Tomovi s údivem líčila, jak je zvláštní, že v „opravdovém světě“ si tak chrání soukromí, ale nemá problém sdílet hluboce soukromé detaily s lidmi, které zná pouze pod jmény PhoenixMamca, MotorCity, flightpath, NeTakZlá, 2kluci.

Mara napsal jméno MotorCity na lepicí papírek a zakroužkovala je. On a jeho žena byli uplynulý rok poručníky chlapce, který se má v pondělí vrátit zpět ke své matce. Ta svému synovi za celých osm let jeho života věnovala méně péče než MotorCity za uplynulých dvanáct měsíců. Bylo jasně vidět, že MotorCity má „Chlapíka“ rád, jako by byl jeho vlastní. Přestože mnohokrát prohlašoval, že pro jeho dočasného svěřence bude nejlepší, když se vrátí ke své matce, všichni poznali, že ho přímo zabíjí, že už mu zbývá jen pět dní, které s chlapcem stráví.

MotorCity bude v pondělí potřebovat přítele.

Mara bude v pondělí mrtvá.

Hrud se jí sevřela pocitem viny. Od lepicích papírků se obrátila k otevřenému notebooku, rozklikla fórum a software, které převádělo její hlas do textové podoby, a nadiktovala rychlou zprávu.

Úterý 5. dubna @ 8:32

MotorCity – Celý ráno na tebe myslím. Zbývá ti pět dní s Chlapíkem (ne že bys to potřeboval připomínat). Posílám tvým směrem pozitivní myšlenky, kamaráde. Ozvu se pozdějc, abych viděla, jak to tam u vás jde.

Klikla na „odeslat“ dole na monitoru a čekala, až se její zpráva objeví jako ta poslední v diskusi. Když ji tam uviděla, zamračila se. Pár rádek o „pozitivních myšlenkách“ rozhodně nestačí.

Přejela nahoru na stránku, aby se podívala, jaký námět zadala NeTakZlá na dnešní diskusi. Byla to otázka MotorCityho: Jak se jiným členům skupiny podařilo se nezhroutit, když vraceli do rodin děti, které měli v pěstounské péči? Jakou radu by mohl MotorCitymu někdo nabídnout, aby pro něj nadcházející dny nebyly tak smutné?

Mara věděla, že dneska bude ve fóru živo, a při té myšlence se jí hrudník trochu uvolnil. Členové skupiny byli většinou dost zaměstnaní lidé a žili dost uspěchaným životem, ale pro „stále účastníky“ bylo prioritou si udělat pár minut času a podívat se, jaký je námět dne, a napsat rychlou poznámku, než se zase vrátí ke svým dětem nebo práci. I když měla Mara práce sebevíc, vždycky si udělala čas, aby nabídla povzbudivou řádku, když ji nějaký člen fóra potřeboval.

Nikdy svým onlinovým přátelům neřekla o své nemoci a před několika měsíci se jí začala v hlavě každý den odvíjet bouřlivá debata, jestli je tedy šetří, nebo jim odpírá informace. Připadalo jí nelojální to před nimi tak dlouho tajit. A když si teď představila, že prostě jen tak z fóra bez vysvětlení zmizí, zvláště když MotorCity potřebuje každého přítele, kterého má, zdálo se jí to neomluvitelné. Naklonila se tedy k malému mikrofonu na počítači a promluvila.

Úterý, 5. dubna @ 8:34

Když už mluvíme o odpočítávání dní, tedy pěti dní, je tu něco, co jsem vám měla říct už před nějakou dobou:

Přečetla si, co napsala, a zvažovala, jak pokračovat. Myslela si, že MotorCitymu by pomohlo, kdyby věděl, že přestože je tisíc mil daleko, má pro to, čím prochází, víc než jen běžné pochopení. Vždyť se sama také chystá rozloučit se se svým dítětem.

Dovedla si představit dusivý pocit, který ho musí přepadat při myšlence, že bude muset Chlapíka nechat odejít. Zнала panickou hrůzu, která mu musí svírat hruď pokaždé, když si představí svůj život bez chlapce. Jak musí polykat slzy pokaždé, když ho večer ukládá a ví, že dnešní pusa na dobrou noc je jedna z posledních. Cítila to stejně, a teď by mu to mohla říct. Určitě by přece ocenil, kdyby věděl, že kamarádka prochází stejnou agonii jako on sám?

Anebo by byl zděšený, kdyby věděl, že Mara má v té záležitosti možnost volby a rozhodla se pro pět dní se svou dcerou namísto dalších... ať už jí jich zbývá, kolik jich zbývá? Byli by všichni zděšení, šokovaní? Není tedy lepší potichu zmizet z MotorCityho života, ze životů všech přátel z fóra, a nezatěžovat je důvodem, proč se to stalo?

Před pár měsíci byla doba, kdy jí začala dělat potíže kontrola nad jemnými motorickými schopnostmi. Daleko víc než kávová zrnka rozsypaná po celé lince a podlaze ji znepokojovala skutečnost, že její příspěvky do fóra najednou vypadají, jako by je psal pogramotný žáček druhé třídy. Když se jí 2kluci na to zeptal svým typicky drsným způsobem („wtf, laksmamo – ty sis už dneska ráno přihnula?“), Mara zalhala a řekla, že si zlomila ruku a píše tedy jenom jednou. Další hodinu si pak do notebooku a telefonu stahovala software, pomocí něhož se mluvené slovo převádělo do písemné formy.

Kdyby se jim teď se vším svěřila, kladli by si za vinu, že si nikdo z nich nevyšiml, jak rychle po té údajné zlomenině zase začala psát normálně? Nebylo by jim divné, jak bleskově jí ta kost srostla? Kdyby

jim to teď řekla, prospěje jim to nějak, nebo se uleví jenom jí? Zemře, aniž by se cítila provinile, že zmizela z fóra bez vysvětlení a rozloučení, ale oni budou žít s vědomím, že jejich kamarádka celou dobu trpěla a oni neudělali nic pro to, aby jí pomohli. Nikdy sami sobě neodpustí, pro ni něco neudělali, a nebudou se cítit líp, ani když si uvědomí, že jim to zatajila a nedala jim příležitost.

Zprvu to nebylo vědomé rozhodnutí, když si řekla, že nemoc před nimi zatají. Zpočátku nechtěla přiznat ani sama sobě, že je něco v nepořádku, a nemohla to tedy přiznat ani jim. Avšak později, když už znala diagnózu, začali všichni kolem ní být tak přehnaně starostliví, tak nesnesitelně pozorní, až jí začínalo mrzet, že to vědí. Byla to sice úleva, když se zjistilo, co jí vlastně je, bylo však strašlivé pozorovat očima svého okolí, jak se prudce zhoršuje. Člověk použije slovo „choroba“ a okamžitě se všichni k němu začnou chovat, jako by byl nemocný, a to i v dnech, kdy se cítí dobře.

Fórum se v jejím životě stalo posledním zbytkem normálnosti. Bylo to jediné místo, kde ji lidé neustále nenutili, aby si odpočinula, nepřeháněla to, neplýtvala energií. Nikdo tam s ní nezacházel jako s nemocnou, ubohou Marou, která ani nepřežije vlastní rodiče. Ve fóru byla prostě LaksMama, adoptivní matka, právnička, pracující na plný úvazek, manželka své lásky ze střední školy, kamarádka vždy ochotna pomoci. To byl důvod, proč fórum v mnoha dnech považovala za své záchranné kolo. Za lano, jakkoli chatrné a prodřené, které ji poutá ke zdravému rozumu.

Znovu si pročetla začátek příspěvku, který nadiktovala. Jestli kdy potřebovala pomoc, aby si uchovala zdravý rozum, tak je to tenhle týden. Teď není vhodná chvíle prozrazovat jim své tajemství. Přejela kurzorem na spodní část monitoru a klikla na „Smazat“.

5.

Mara

MARA LEŽELA V POSTELI VEDLE TOMA. PŘEJELA MU RUKOU PO rameni a hrudi. Spal spokojeným spánkem člověka, s nímž se právě někdo pomiloval. Pro ni to bylo zoufalé milování, kdy se ho držela jako tonoucí stébla. Částečně to byla omluva za to, co se mu chystá provést, částečně vděčnost za všechno to, co pro ni dělá a co bude dělat pro jejich dceru. Částečně rozloučení. Pro něj to bylo sexy.

Nyní, o půl hodiny později, se ani nehnul, když se ho dotýkaly její dlaně. Jemně mu přejela ukazováčkem přes hřbet nosu, přes strniště na hranaté čelisti. Nebyl ani trošičku marnivý, ale dělal mu trochu těžkou hlavu odstín pepř a sůl, který se mu v poslední době začal objevovat v kotletách, a nebyl spokojený, že mu vousy rostou napůl šedivé. Tedy ne že by si je někdy nechal růst déle než přes prodloužený víkend. Maře se to však ohromně líbilo. Připadalo jí, jako by šedivé vlásky byla malá světýlka, která přitahovala pozornost ke kontrastující modři jeho očí.

Neerja jednou Maře řekla, že „se říká“, že kombinace velmi tmavých vlasů a modrých očí, která se tak zřídka vyskytuje, bývá známkou výjimečné krásy. Mařin studijní vzorek, ležící vedle ní, tuhle teorii rozhodně potvrzoval. Po Tomovi neustále někdo vyjížděl, a byly to nejen ženy, ale i muži. Kolik pozvání, návrhů v posledních pětadvaceti letech asi odmítl, říkala si.

Jak dlouho potrvá, než kývne, až tu Mara nebude?

Odtáhla ruku.

Opatrně rozmotala jejich propletené ruce a nohy a odplížila se z ložnice do Laksina pokoje, aby se tam na chvíli podívala cestou ke kuchyňskému stolu a notebooku, který tam na ni čeká. Byl to její instinktivní každodenní, nebo lépe každonoční, zvyk – pár vteřin, kdy ji pořádně přikryla, probrala stádo plyšových zvířátek, která se tísnila vedle ní, políbila ji na čelo a zašeptala „mám tě ráda“, než se posadila ke stolu a začala pracovat, číst nebo surfovat po Internetu.

Dnes však Mara strnula při pohledu na štíhlé nepřikryté ramínko, pozorovala, jak se zdvihá a klesá, zdvihá a klesá, až ji po chvíli neunesly nohy. Sedla si na kraj postele, ale pak si uvědomila, že se holčička ani nezbudila, když se matrace pod její vahou trochu pohnula, opatrně se natáhla na postel a pomaloučku se přisunovala ke spícímu dětskému tělíčku.

Objala svou dcerku a přitáhla si ji, až ležely přitisknuté k sobě a Laksin zadeček se dotýkal jejího břicha. Zabořila nos do hustých vlásků a zhluboka se nadechla. Holčička ji večer přemluvila, že se jí nechce koupat a její vlasy voněly včerejším šamponem a ... a medem? Asi od oběda, předpokládala Mara. Pět dní v týdnu totiž Laks měla celozrnný chleba s máslem a medem, kůrky musely být odříznuté. Šest malých mrkviček. Láhev vody. A samozřejmě tu zatracenou sušenku. Pomož pánbůh tomu, kdo by na sušenku zapomněl.

Posunula nos k dceřinu krčku a pocítila cosi lepivého. Usmála se, protože si představila Laks v jídelně, jak mává sendvičem ve vzduchu a baví se se svou kamarádkou Susan a dalšími dětmi, pak najednou cítí, jak jí něco svědí na krku, a tak se podrbe rukou, v níž drží chleba. Určitě jí vůbec nerozhodilo, že se zapatlala medem. Nejspíš jen pokrčila rameny – možná lítostivě, možná ne – a povídala dál. Tom jí říkal „slečna Bincová“.

Mara si přitáhla Laks ještě o trochu blíž a položila ruku na křehký hrudní koš. Cítila, jak jí pod dlaní bije srdce. Pomaloučku se posu-

nula níž a přitiskla nos a pusu na kabátek pyžama. Froté ji škrábalo do rtů. Znovu se nadechla: vůně ranního těla.

„Tohle dítě nemá ranní *dech*, když se probudí,“ poznamenal jednou Tom, „má ranní *tělo*.“

Ne že by měli jiné dítě, s nímž by to mohli porovnávat, ale stejně je překvapil její kyselý pach ke konci nočního spánku. Byla to jakási kombinace holčičího potu a zaschlých slin. A po večeru, kdy se Laks nekoupala, byl její pach „obohacený“ o vůni jídla, kterým se jí podařilo se toho dne pokecat.

„Je to trošku nechutný,“ prohlásil tehdy Tom.

„Je to ta nejkrásnější vůně na světě,“ pomyslila si teď Mara.

Zavřela oči a opět se nadechla, a pak se k Laks přitiskla, jak nejbliž mohla. Snažila se vstřípit si do paměti přesný pocit teplého tělíčka, hrbolaté páteře, kostnatého zadečku. Její pach. To, jak zní její dech, když spí, drobnou pauzu, než se začne nadechovat. To, jak vypadá – tak klidná, malá, pokojná.

Z hrudi se jí vydral vzlyk. Vyděšený, vzlyk plný panické hrůzy. Instinktivně sevřela dcerku pevněji. Laks se zavrtěla a pokusila se překulit, ale na jedné straně jí bránilo matčino tělo a na druhé straně hromada plyšáků.

„Co je? Mami?“ Vykroutila se z Mařina sevření a obrátila se čelem k ní. Byla teď vzhůru a nevěděla, co se děje.

„Je to v pořádku, zlatíčko,“ uklidňovala ji Mara a vstala. „Šla jsem tě jen přikrýt a zdálo se mi, že je ti zima, tak jsem si k tobě na chvilku lehla, abych tě zahřála. Ale už zase jdu. Spi dál.“

Sehnula se, aby dcerku políbila na tvář, a pocítila úlevu a smutek zároveň, když viděla, že Laks jednou mrkla a pak hned usnula.

Maře se podařilo vyjít na chodbu a tam jí přestaly sloužit nohy. Rychle se opřela o zeď, aby udržela rovnováhu. Když napjala uši, zaslechla z pokoje Laksin tichý dech. Zavřela ve tmě oči a viděla, jak hubené dívčino ramínko klesá a opět se zdvihá. Ucítila ranní tělo a med.

Než tomu stačila zabránit, uslyšela tiché zasténání a rychle si přitiskla ruku na ústa. Bolestně pocítovala, že už se netiskne k malému tělíčku, a udělala krok směrem ke dveřím dětského pokoje. Zasllechla pravidelné dýchání a přitiskla dlaň pevněji ke rtům, protože se z nich dralo další zasténání, hlasitější než to první. Laks sebou zavrtěla a Mara odstoupila od dveří.

Je to moc brzo.

Nemůže to udělat. V neděli je hrozně moc brzo.

Co kdyby počkala ještě dalších dvanáct měsíců? Kdyby měla celý rok na přípravování obědů, koupání. Na objetí a slzy a hihňání a ukládání do postýlky. A na froté pyžama a ranní tělo.

Možná že to byl jen ojedinělý incident, ta příhoda včera v obchodě. Možná by si měla promluvit s doktorem Thiryem nebo někým z personálu, než se zbrkle rozhodne, že tohle je začátek konce. Huntingtonova choroba probíhá u každého jinak, to jí přece vždycky říkají, zdůrazňovali to snad pokaždé, když přišla na kontrolu. Jeden případ inkontinence může pro jednoho pacienta znamenat začátek velkého úpadku, ale pro jiného by to mohla být náhodná, bezvýznamná, ojedinělá příhoda.

V kuchyni pak sáhla po telefonu, vytočila číslo kliniky doktora Thiryho a nechala na záznamníku vzkaz, že prosí, aby jí zítra objednali na krátkou konzultaci, třeba jen po telefonu. Není to nic urgentního, dodala, jen jedna či dvě otázky týkající se drobného incidentu. Nejspíš dělá z komára velblouda a někdo z personálu by jí mohl pomoci, aby s tím přestala.

Dívala se na sluchátko ve své ruce a cítila, jak se jí zklidňuje tep. Možná že má ještě čas do příštích narozenin.

6.

Scott

SCOTT SE POHODLNĚ ROZVALIL NA ŽIDLÍ A POPLÁCAL SI BŘICHO. „JSI fakt skvělá kuchařka, Laurie. Tohle bylo úžasný.“

„Díky.“ Přistrčila k němu svůj skoro nedotčený talíř.

Snědl pár soust, pak zdvihl ruku a prohlásil: „Už mám vážně dost.“

Laurie se obrátila ke Curtisovi a řekla: „Myslela jsem si, že bych zítra udělala špagety. A možná bys mi mohl pomoci upéct sušenky, že bychom si je dali jako moučník?“

Curtis se usmál s plnou pusou a dal palec nahoru.

„Ne kvůli té pochvalné poznámce, kterou ti slečna Kellerová určitě zítra odpoledne napíše do notýsku, ale jen tak.“ Položila svou dlaň na jeho ruku a Scott se ušklíbl, neboť viděl, že se chlapec dívá s podezřením na prsty ležící na jeho ruce, protože dobře ví, co bude následovat. „Chovat se dobře ve škole by neměla být tak výjimečná věc,“ prohlásila Laurie přísným, ale něžným hlasem. „To přece víš. Mělo by to tak být pořád, protože je to správné.“

Curtis přikývl. Ještě měl plnou pusou lasagní.

„Jednoho dne se budeš muset umět chovat tak, jak máš, i když ti nikdo nebude psát pochvalné poznámky do notýsku, ani ti do něj dávat nálepky, neuvaří ti oblíbenou večeři, ani nedovolí dívat se večer na film. Protože správné chování nepochází z notýsku, že ne?“

Chlapec zavrtěl hlavou.

„A pochází z...?“

Ukázal si na čelo.

„Správně. A odkud ještě?“

Položil si ruku na srdce.

„To je můj hodnej kluk.“ Popleskala ho po ruce. „To zvládneš. Ty to zvládneš. A nepotřebuješ k tomu mě ani Scotta, ani notýsek, ani slečnu Kellerovou. Všechno, co potřebuješ, máš přece tady –“ ukázala mu na čelo – „a tady.“ Ukázala mu na srdce. „Je to tak?“

„Je,“ přikývl, když spolkl sousto. „Jako dneska, když jsem všechno dělal dobře. Všechno, co jsem měl dělat. Tak, jak to mám napsaný v notýsku.“ Krátce na každého z nich pohlédl a pak rychle sklopil hlavu a prohlížel si talíř.

Scott se úkosem podíval na svou ženu a němě ji prosil, aby tu lež nechala bez povšimnutí. „A proto jsi dostal od slečny Kellerové tak výbornou poznámku,“ řekla chlapci, a pak se vítězoslavně ušklíbla na svého manžela.

Naklonil se k ní, aby ji políbil. „Začínáš být měkká,“ zašeptal jí potají. „Až se miminko narodí, budeš tak mírná a laxní jako já.“ Na koleno se mu přitiskla důrazná dlaň a on na ni položil svou ruku. „Hele, víš co,“ řekl. „Nech nádobí na mně a na Chlapíkovi a ty se zatím připrav do čtenářského klubu.“

Odešla se převléknout a Scott s Curtisem vstali a začali sklízet ze stolu. „Byl bys radši, kdybych ti pomáhal, i když bych moh všechno tohle nádobí upustit na zem a rozbít ho,“ pronesl Curtis s talíři od večere v rukou, „nebo bys to radši udělal sám, aby sis moh být jistý, že se nic nepotluče? A já bych zatím seděl u stolu, opravdu opatrně, nic bych nerozmlátil a možná bych ti řek některý nový vtipy.“

„Hele, a ty bys radši zametal garáž a vymetl i ty kouty, kde bydlí ty největší a nejchlupatější pavouci, nebo bys šel dolů do sklepa a podíval se, jestli jsme do myších pastí chytili něco opravdu velkého a zlého?“

„Fuuuj!“ Chlapec se otrásl a dal se do práce.

O patnáct minut později dával Scott tabletu do myčky, když zaslechl, jak jeho žena schází ze schodů. Zdvihl oči a tiše hvízdal. Dlouhé vlnité vlasy, uvolněné z ohonu, jí padaly na ramena, a barva šatů, do nichž se převlékla – měl dojem, že jí říkala skořicová – dávala vyniknout jejímu obličejí. Oči se jí rozsvítily, tvář zářila, její vlasy vypadaly obzvláště bohaté. A to všechno jen díky tomu, že si oblékla správné šaty.

A taky je to tím, že je těhotná, pomyslel si. Skutečně ji to změkčilo, nejen v tom, jak jednala s Curtisem, ale zjemnilo ji to i fyzicky. Těhotenství jí uvolnilo napětí ve spáncích a kolem úst, kde se dříve skrývalo její zklamání, frustrace a roztrpčenost. Občas se tyhle pocity ještě objevily v jejím výrazu nebo tónu hlasu, ale už je v sobě nenosila neustále.

Byl rád, když si všiml, že vyměnila malé konzervativní náušnice, které nosila do práce, za větší, kapkovité, které spolu kdysi koupili na trhu uměleckých řemesel. Byly to dlouhé, dramatické náušnice a Scottovi se vždycky zdálo, že v nich jeho žena vypadá úžasně, umělecky a navíc sexy. O tomhle jeho pocitu věděla, takže je nosila pokaždé, když si někam vyšli. Nesundávala si je pak ani později v noci, když se spolu milovali. Když si je v poslední době vůbec vzala, nebyla velká šance, že večer skončí něčím jiným než pouze rychlou pusou na dobrou noc a pak se k sobě otočí zády. Stejně se mu ale rozbušilo srdce.

„Páni.“ Přešel přes kuchyň až k ní a odhrnul jí z obličeje zatoulaný pramínek vlasů. „Smí muži do čtenářského klubu? Myslím jako že by tam seděli a dívali se?“

Zasmála se a natáhla se, aby viděla na Curtise, který utíral pekáč od lasagní. „Dneska pět stránek, jasný?“

Curtis se na ni ohlédl přes rameno a nepřiliš nadšeně přikývl.

Zdvihla ruku a odpočítávala na prstech. „Taky matiku. A sprchu.“

Otevřel pusou. Vypadalo to na velký protest.

„Já vím,“ přerušila ho. „Je to strašlivá nespravedlnost.“

Obešla Scotta, aby mohla chlapce obejmout a políbit, letmo se dotkla manželovy tváře rty a namířila ke dveřím. „Ahoj, mí nejlepší chlapi, uvidíme se pozdějc,“ zavolala. „Jeden z vás by už měl radši spát, až přijdu.“

„Jestli budem spát oba, tak jednoho z nás klidně vzbud,“ volal za ní Scott.

Slyšel její zvonivý smích a pak se dveře zabouchly.

Scott a Curtis se usadili na svá obvyklá místa v obýváku: Curtis zapadl do naducaných polštářů na gauči a odpočítával stránky, které musí přečíst, aby mohl mít od knížky pokoj, a Scott seděl u vestavného psacího stolu u okna s červeným perem v ruce a chystal se zaúčtovat na hromadu anglických slohů žáků sedmé třídy. Na druhé straně okna stály vysoké knihovny, tyčící se až ke stropu, o nichž Laurie kdysi snila. Teď už měly na sobě dva nátěry „Teplé krémové barvy“ a téměř praskaly pod vahou knih a fotografií.

U zadní stěny místnosti byl velký kamenný krb, v němž Scott po večeři zatopil, a oheň teď líně hořel a vypadalo to, že potřebuje další poleno. Stěnu naproti krbu zvolili pro použití výrazné barvy, v tomto případě „Temné mechově zelené“. Když na zdi tančily odlesky plamenů z krbu, vypadala jako potažená zeleným sametem.

Velký rám z tmavého dřeva uprostřed zelené zdi dával vyniknout jeho nejoblíbenější fotografii – byli na ní s Laurií, celí promočení na přídi *MLŽNÉ PANNY* pod Niagarskými vodopády. Byla to jejich svatební cesta. Přitiskli tenkrát obličej těsně k sobě, Scott natáhl ruku a stiskl spoušť. Byli mokří na kůži, zmrzlí a oběma jim bylo trochu špatně, jak se loď houpala, ale usmívali se, jako by vyhráli první cenu.

Nejméně polovina obrázků v místnosti byla stejná: jejich smějící se obličej tváří těsně u sebe ze vzdálenosti paže, v níž jeden z nich

držel foťák. Případně na fotce stáli, objímali se, tiskli se k sobě, jak jen to šlo, a někdo jiný pro ně zachytil ten moment. Byly to zarámované vzpomínky na jejich štěstí.

Pak tam byly snímky z nedávné doby. Laurie se Scottem ve dvěřích koupelny loni v říjnu s ústy otevřenými vzrušením a překvapením. Laurie držela tehdy v ruce pozitivní těhotenský test a Scott natáhl paži a vyfotil ten okamžik.

A pak Scott s Curtisem na příjezdové cestě. Curtis si jednou rukou tiskne basketbalový míč k hrudi a na druhé ruce vztyčeným ukazovákem naznačuje, že je jednička v jejich dvoučlenné basketbalové lize na příjezdové cestě. Scott vedle něj sedí ve dřepu, tmavé vlasy se mu lesknou potem, skepticky se dívá na chlapcovo vítězné gesto a levou rukou užuž míří k míči, připravený ho ukrást a pokračovat ve hře, jen co cvakne spoušť.

Scott, Pete a Curtis na schodech verandy loni v listopadu, každý z nich mává ve vzduchu lístkem na fotbal. Všichni jsou oblečení ve žluté a modré barvě Michiganské univerzity, alma mater Scotta a jeho ženy, v jejímž kampusu se před téměř patnácti lety seznámili, když byli oba ve druhém ročníku. V pravém dolním rohu fotografie stojí Curtisův starší bratr Bray, bývalý Scottův student a člen jeho basketbalového týmu.

Bray nyní studoval na Michiganské univerzitě a měl stipendium díky tomu, že hrál výborně basket. Jeho život se velmi slibně vyvíjel, takže když šla jeho matka LaDania loni v dubnu na dvanáct měsíců do vězení, Scott se chopil příležitosti a slíbil, že se bude o Curtise ten rok starat. Nechtěl, aby Bray riskoval ztrátu stipendia, kdyby na rok školu přerušil, a ohrozil tím svou budoucnost. Bray na fotce stojí na trávě vedle verandy, a taky mává lístkem. I když je o hodně níž, jeho natažená ruka je skoro metr nad hlavou jeho mladšího bratra.

Laurie a Curtis před sporákem v první den chlapcova pobytu v novém domově loni na jaře. Mezi nimi leží plech se sušenkami a Curtis jednu drží v ruce vysoko nad hlavou, jako by to byla medaile.

Řekl jim, že to je jeho první sušenka, která nepochází z balíčku. Byli tenkrát zvědaví, jestli ji bude chtít sníst, ale jen okamžik. Jakmile chlapec slyšel, že cvakla spoušť, nacpal si sušenku do pusy. Nebyli si jisti, jestli ji vůbec rozkousal, než ji spolkl.

O svých narozeninách před pár měsíci dostal dort a už se do něj tak rychle nepustil. Když vzala Laurie do ruky nůž, začal křičet a prosil ji, ať ho nekrájí. Řekl jim, že si ho chce nechat napořád. Laurie protestovala, že to není nic zvláštního, jen obyčejný piškotový koláč, z něhož pomocí hnědé potravinářské barvy a balíčku plastových vojáků udělala bitevní pole. Klidně mu zase brzo udělá stejný. A tenhle mu může vyfotit, dodala, vzala foťák a udělala snad dvanáct obrázků.

Curtis však pořád držel nad dortem ruce a bránil ho před nožem. Scott, Laurie a Pete si vyměňovali zmatené, nechápavé pohledy. Nakonec se k nim Bray natáhl a pošeptal jim, že to je poprvé, co kdy bráška dostal dort k narozeninám. Později jim vysvětlil, že LaDania sice skoro vždycky pro kluky sehnala nějaký dárek (ještě v tašce z obchodu a s nalepenou cenovkou), ale už nezvládala nebo nechtěla zvládat další detaily, jako třeba dort nebo svíčky, nebo třeba dárkový papír s mašlí. V té době už Scott s Laurie udělali pro chlapce tolik věcí, které zažil poprvé, takže ani nebyli překvapeni, když to slyšeli. Dostal od nich první oblečení, které po někom nezdědil, nebo nebylo ze secondhandu, poprvé ho stříhal holič a ne někdo u kuchyňského stolu, poprvé mu někdo do školy zabalil oběd, takže nemusel jíst blafy ve školní jídelně.

Laurie mu přejela uklidňující dlaní po hlavě a znovu ho ubezpečila, že mu upeče další koláče, stejné jako tenhle. Každý měsíc může mít dort, když bude chtít. Takže může dneska všem dovolit, aby tenhle narozeninový dort snědli, protože rozhodně nebude poslední.

„To je pravda, kámo,“ přidal se Pete. „Vždyť jsi viděl, jak strašně ráda Laurie peče. Kdykoliv ti zase nějaké udělá.“

„Ale až bude snědené,“ bědoval Curtis a ukazoval na jedlou válečnou scénu před sebou, „tak už budu mít po narozeninách.“

„To jo, ale budeš mít narozeniny zase příští rok,“ pronesl Scott, posadil se vedle něj a položil mu ruku na rameno. „Tohle nejsou tvoje jediný narozeniny, Chlapíku. Že ne?“

Curtis odpověděl tak tiše, že ho Scott neslyšel. „Co jsi říkal?“ zeptal se a naklonil se k němu blíž.

Chlapec zvedl hlavu, položil malou dlaň Scottovi na šíji, přitáhl si ho blíž a zašeptal mu do ucha. „Říkal jsem, že tohle jsou jediný mů narozeniny s tátou.“

Scott uslyšel cvaknutí, jak Laurie udělala další fotku: Curtis a Scott s čely přitisknutými k sobě, jak drží jeden druhého kolem krku tak pevně, jako by se nikdy nechtěli pustit.

Tenhle obrázek měl Scott na nočním stolku.

7.

Mara

MARA S TOMEM ŘEKLI DOKTORU THIRYMU, ŽE KDYŽ SE podívají nazpátek, první známky by se pravděpodobně mohly vystopovat už na právnické fakultě. Většinou výpadky paměti. Mara šla například jednou do obchodu pro víno a vrátila se s prázdnýma rukama. Došla na roh a zapomněla, kvůli čemu vlastně vyrazila ven, a tak se otočila a vrátila se domů, kde našla překvapeného manžela sedět u stolu se dvěma vinnými sklenkami před sebou. Usoudili, že za to může předstátnicový stres, a smáli se její „demenci vyvolané právnickou fakultou“.

Jindy zas Tom dorazil do knihovny na její fakultě, aby ji vzal na večeři, protože měli výročí, o čemž se bavili snad týden. Zírala na něj, jako by si celou tu věc vymyslel. Podařilo se mu ji přemluvit, aby s ním aspoň zašla na kafe. Bleskovou rychlostí šálek vypila a poslala ho domů, mírně popuzená, že ji vyrušil ze studia. Když pozdě v noci šla domů z knihovny, náhle si vzpomněla. Běžela domů, vlezla si k němu do postele, zasypala ho polibky, omlouvala se a oči měla plné slz. Tom se však oplzle usmíval a řekl jí, aby si kvůli tomu nedělala starosti, že už vymyslel, jak mu to může vynahradit.

Když se zamysleli ještě víc, vzpomněli si, že i po promoci se každý rok přihodilo pár incidentů, a jejich počet prudce vzrostl poté, co se stala společníkem v právnické firmě. Nejprve to byly pouhé drob-

nosti: jedna nebo dvě věci, které zapomněla koupit v obchodě, nevyvednuté oblečení z čistírny. I tehdy, když opomenuté věci už nebyly jen drobnosti, brali to pořád jako legraci. Byly to podle Toma žertovné věci, „roztomilé“, rozhodně to nebylo něco, kvůli čemu by si museli dělat starosti.

Zapomněla třeba na to, že je objednaná u kadeřníka, a zjistila to, když jí pak volali. Zapomněla zaplatit za úklidovou službu domu a nepříliš přátelský manažer firmy jí to po telefonu vytkl. Nedostavila se k zubaři v den, kdy byla objednaná, a poštou jí došel účet, s razítkem „Druhé zmeškané objednání – poplatek“. Znovu se tedy objednala u kadeřníka a zubaře, napsala šek pro úklidovou firmu a omluvila se v čistírně. Smála se tomu a řekla manželovi, že si ani nevšimla, že potřebuje dobarvit vlasy, vyčistit zuby na ústní hygieně, a že koupelny se musí vydrhnout opravdu důkladně. Pokud je ona sama se stavem věcí spokojená, proč tedy kadeřnice, zubař a úklidová služba tasí zbraně?

Jenomže pak jednoho dne v září, jen pár měsíců po tom, co si domů dovezli miminko, to přestalo být vtipné. Ve čtvrt na deset ráno jí zazvonil mobil a ozval se zoufalý hlas Giny, která tehdy pracovala jako Mařina sekretářka. „Kde jsi? Už jsou tady!“

„Kdo tam je?“ podivila se Mara. Seděla v obývacím pokoji se svou matkou Neerjou, pily kávu a pozorovaly, jak malá Laks před nimi na podlaze spokojeně brouká. Mara s Tomem měli v úmyslu najmout chůvu a dál pracovat dvanáct hodin denně jako předtím, Pori a Neerja však ani za nic nechtěli slyšet, že by jejich jediné vnouče vychovával někdo cizí, a nedali na Mařino vysvětlování, že není vhodné, aby trávili důchod přebalováním miminka. Každé ráno s úsměvem dorazili, vystrnadili Maru s Tomem ze dveří, ještě jim stačili říct, aby pracovali, jak jen dlouho chtějí, protože Nana a Nani mají všechno pod kontrolou. Pori toho dne odešel, aby něco zařídil, a Mara si tak s miminkem užívala, že se rozhodla ještě zůstat hodinku doma s matkou a vyrazit do kanceláře o trochu později.

Mara se sehnula, aby pošimrala Laks na bříšku, a úplně sebou šklubla, když jí do ucha zoufale zakřičel Ginin hlas. „Mediátor! Vedoucí z Torkka! Pan Hoskins! Všichni tu jsou!“

Když Mara nereagovala, Gina dodala: „Vyjednávání té záležitosti s firmou Torkko? Devět třicet dneska ráno?“

„A do prdele!“ Mara prudce vstala a miminko, polekané křikem, se rozplakalo. Neerja vzala holčičku do náruče a odnesla ji z pokoje. Mara mrkla na hodinky. Byla třicet minut jízdy od kanceláře, pokud tedy nebude velký provoz. „Můžu tam být v devět čtyřicet pět, nejpozději v deset. Zadrž je tam.“

Když se pak později za klienty zavřely dveře výtahu, Mara Ginu sevřela pevně do náručí a políbila ji na tvář. „Tebe mi seslalo samo nebe! Co bych si bez tebe počala! Pojď, zvu tě na oběd. Dneska nebuděš mít nic z bufáče!“

Gina se hrdě usmála, ale mávla odmítavě rukou. „Dělám jen svou práci, to je všechno. A máme vůbec čas někam jít? Už je po poledni, a spis Winchester Foods potřebuje ještě dodělat, nemyslíš?“

Mara na ni nechápavě zírala.

„Odvolání firmy Winchester Foods,“ opakovala Gina. „Dneska na to máme přece reagovat!“

Mařina ruka vylétla polekaně k ústům. „Panebože! Já na to úplně zapomněla!“ Vrhla na Ginu zoufalý pohled. Vracely se jí vzpomínky na to, jak předešlého dne strávila několik hodin nad odvolacím spisem Winchester Foods, a vzpomněla si, že do termínu, do něhož zbývá jen pár hodin, je toho zapotřebí na případu ještě hodně udělat.

„Jsi v pořádku?“ zašeptala Gina své šéfové a objala ji kolem ramen. Vedla ji kolem recepcy a za roh do kanceláře, kde Mara padla na židli.

„Co se to proboha děje, Gino? Byla bych se klidně flákala u oběda a radovala se, jak jsem to zmákla s Torkkem, a zatím bych úplně prošvihla to odvolání Winchester Foods. Co to se mnou je? Pracovaly jsme na tom přece včera celý den. Je to jediná věc, o které jsme se bavily.“

Položila si ruku na oči a vši silou přitiskla palec na jeden spánek a ostatní prsty na druhý. Jedna věc byla zapomenout, že je člověk objednaný k zubaři, nebo že má zaplatit uklízečce. Tohle je možné snadno napravit omluvou a trochou peněz navíc. Ale zapomenout na termíny v práci znamenalo pro firmu žalobu a pro Maru okamžitý vyhazov. Už se nemůže s úsměvem neustále do kola pozastavovat nad svými stále častějšími výpadky paměti. Musí s tím něco udělat.

Nejprve je však nutné dokončit odvolací spis Winchester Foods a doručit ho soudu. V následujících třech a půl hodinách horečně pracovaly na právních listinách a předaly je kurýrovi na poslední chvíli před vypršením termínu. Když odběhl, zavřela Mara dveře své kanceláře, posadila se u psacího stolu a pokynula Gině, aby si sedla do židle pro hosty.

„Nemůžeme dopustit, aby se něco takového opakovalo,“ prohlásila. „Nemůžu počítat s tím, že klienti budou mít takové pochopení jako lidé z Torkku. A zmeškaný termín u soudu je vážné pochybení.“

Gina se jí chystala skočit do řeči, avšak Mara zdvihla ruku, aby ji zarazila. „Pamatuješ, jak jsi byla minulý týden místo oběda u doktora? Měla jsem mluvit na poledním jednání o soudních případech. Úplně jsem na to zapoměla, jenže naštěstí se pro mě Steph cestou zastavila. A teprve když mě představili, vzpomněla jsem si, že je to den, kdy mám přednést každoroční přehled o aktuálních informacích z oblasti občanského práva.“

Gina otevřela ústa. „Já jsem předpokládala...“ začala, ale okamžitě se zarazila.

„Předpokládalas, že o tom vím?“

Gina přikývla.

„Protože... protože jsme o tom mluvily?“

Gina sebou trhla.

„Ježišmarja!“ bouchla Mara dlaní do stolu. „My jsme o tom mluvily?“

„Pracuješ nejlíp ze všech v celé firmě. Všichni to říkají,“ uklidňovala ji Gina. „Sama jsem si už říkala, jak si to můžeš všechno pamatovat a mít o všem přehled. Možná to po nějaké době už prostě nejde.“

„Není prostě možné, že to ,nejde‘. Musíme najít nějaké řešení.“

„A co takhle trochu zvolnit?“ navrhla Gina. „Všechny ostatní právničky to tak udělaly, když měly miminka. Dokonce i Steph...“

„Gino!“ Mara na ni vrhla varovný pohled. Hovory na téma, jak moc Mara pracuje, byly prostě zakázané. Nesměla o tom začít, Gina, Tom, Mařini rodiče, dokonce ani její nejlepší kamarádka Steph, kolegyně právnička. Ne že by se o to všichni nepokusili, a někteří z nich i víc než jen jednou. Jenomže tohle byla celá Mara: dřela jako kuň, byla sice vdaná a měla malé miminko, ale stále měla tolik odpracovaných hodin, jako když byla svobodná.

Vždycky byla taková. Na základní škole se hlásila na všechny mimořádné práce a referáty, na střední škole přečetla o prázdninách všechny „doporučené“ knihy, zatímco její kamarádi si ráno přispali, mžourala do vysokoškolských skript pod slabou žárovkou stolní lampy, zatímco její spolubydlící už pochrupávala v posteli o pár metrů dál. Dokonce i na právnické fakultě, která je proslulá tím, že se to tam hemží workoholiky, byla známá studijními maratony v právnické knihovně a tím, že odmítala chodit se spolužáky v pátek do hospody na „happy hour“, pokud nesplnila úkol, který si ovšem na ten týden sama zadala.

Řekla jim všem, že v tomhle se nikdy nezmění, a můžou si tedy své varování, přesvědčování a prosby strčit někam. Nic ji tak neprobudí k životu jako dlouhý, těžký den produktivní dřiny v právnické firmě. A nic – ani přátelé, ani rodiče, „happy hour“, manžel, dokonce ani čerstvé miminko ji nedonutí se toho vzdát.

„Tak jo,“ kapitulovala Gina a vzala si z Mařina psacího stolu blok a pero. „Uděláme si teď čas a projdeme si tvůj díář, abych si byla jistá, že vím o všech termínech. Pak ti budu moci připomenout, až se budou blížit.“

„Díky. To mi moc pomůže. Ale jde o víc, než jen o termíny. Všechno mi připadá jako problém. Mám pocit, jako by mi stávkovala celá krátkodobá paměť. Potřebujeme nějaký systém, který by byl ale blbovzdorný.“

Gina se předklonila, položila dlaně na Mařiny ruce a usmála se. „Však my to vyřešíme.“ Celý zbytek odpoledne a ještě večer procházely každý otevřený spis v Mařině kanceláři. Gina se vyzbrojila stolním kalendářem, poznámkovým blokem, štosem barevných lepicích papírků a barevnými fixy. Když chvíli po sedmé hodině vstaly, aby se protáhly, Gina měla deset stránek poznámek a kalendář plný barevných značek. Do poloviny Mařiných spisů nalepila barevné poznámkové papírky, jejichž barvy znamenaly různý stupeň naléhavosti.

„Dám ty termíny ještě do kalendáře v e-mailu,“ poznamenala Gina a sbírala si věci, „a na každý z nich dám několik upozornění. Každý termín se ti tedy připomene několikrát.“ Došla ke dveřím Mařiny kanceláře a zamyšleně se ohlédla. „Tohle dodělám, a pak ještě promyslím, co bych ještě mohla zlepšit, abys neměla problémy.“

„Díky Gino. Tohle je mnohem, mnohem víc, než bych od tebe měla chtít.“

„Možná to nevíš, ale jsi jediný právník, který si sám hlídá termíny. Už je na čase, abych ti s tím vším pomohla.“

Mara se začala cítit líp, když to uslyšela. Není tedy jediná, kdo má v zaměstnání takový stres, kdo s obtížemi zvládá zběsilé tempo, které vyžaduje práce a zároveň péče o rodinu, kdo není schopný si všechno pamatovat.

„No ale ty taky nemáš nedostatek práce,“ řekla Gině. Mávla rukou ke stovkám úhledně označených spisů, do nichž Gina každý týden dodávala nové informace, což jí zabralo dlouhé hodiny. Za pět let, co pracovala pro Maru, odpracovala bez reptání nesčetné hodiny přesčasů. Byla to jediná z Mařiných sekretářek, která byla schopna vydržet takovou pracovní zátěž, neustálý boj s termíny a požadavky

perfekcionistky, která vyžadovala, aby se každý spis ještě jednou četl a opravily se chyby, aby se veškeré důkazy ještě jednou překontrolovaly, aby bylo jisté, že jsou kompletní.

„Jsi můj anděl strážný, Gino.“

„Já si o tobě myslím to samé. Zdá se mi, že na to zapomínáš.“ Mara nereagovala, a Gina dodala: „Jen se nedělej. Víš přesně, o čem mluvím.“

Mara protočila panenky. No tak letěla do Oklahomy na pohřeb Ginina otce a nakonec tam týden zůstala, aby Ginině matce pomohla vyřešit finanční záležitosti. Když pak o dva roky později zemřela Ginina matka, Mara cestovala do Oklahomy podruhé a zase tam týden zůstala, když si uvědomila, kolik má Gina starostí a práce s vyklízením a prodejem domu svých rodičů. Bylo to jen několik týdnů před Mařiným prvním důležitým případem u odvolacího soudu v New Orleans, takže by měla být doma a připravovat se na to.

Odmítla však v tom nechat Ginu samotnou, a požádala firmu, aby jí přes noc doručili tři bedny spisů a důkazů, které si pozdě v noci pročítala poté, co s Ginou celý den balily domácnost Gininých rodičů, jednaly s rodinným právníkem a dělaly společně další věci, které byly zapotřebí. Zpátky v Dallasu pak Mara trvala na tom, aby Gina trávila Děkuvzdání s její rodinou a nebyla na svátky sama.

Mara mávla pohrdavě rukou. „Ale prosím tě, to by přece udělal každý.“

„Chceš říct, že by to neudělal nikdo. Fakt nikdo. Nikdo se nenabídl, nikdo nic neudělal. Tedy kromě tebe.“

Mara zavrtěla hlavou, Gina k ní rázně došla a položila dlaň na její ruku. „Slyšelas mě? Nikdo. Nikdo kromě tebe. Jsi moje rodina. To nejmenší, co pro tebe můžu udělat, je být tvoje paměť.“ Stiskla Maře ruku, otočila se a vyšla ze dveří. Cestou ještě zavolala přes rameno: „Budu u počítače. Dostaneš asi sedmdesát pět upozornění na schůzky v e-mailu.“

„Jestli zapomenu kontrolovat všechny ty lepicí papírky, které jsi všude dala,“ prohlásila Mara a následovala Ginu ke dveřím, „tak jsem vážně v prdeli.“

„Tak ti začnu telefonovat, abych ti připomněla, že si je máš přečíst.“

„Panebože, Gino. Jestli to dojde takhle daleko, tak mě prosím shod' z nějakého útesu.“